

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่องการปรับตัวทางสังคมของเยาวชนแรงงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ลักษณะคือ

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ได้แก่ หนังสือ เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ

2. การศึกษาวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยการออกแบบสอบถาม (Questionnaire) นำไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างศึกษากรอกแล้วเก็บมาทันทีเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคมของเยาวชนแรงงาน

การวิจัยดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. สถิติที่ใช้ในการบรรยาย
5. การทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือเยาวชนแรงงานที่มีอายุตั้งแต่ 13 - 25 ปี ที่ยังเป็นโสดและทำงานรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการขนาดเล็กในเขตพื้นที่กรุงเทพได้ 3 เขต ได้แก่เขตราชบุรีบูรณะ เขตบางขุนเทียน และเขตอำเภออ้อมน้อย รวมจำนวนเยาวชนโดยประมาณ 24,000 คน

การสุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของเยาวชนแรงงานทั้งหมดที่อยู่ในพื้นที่ที่ต้องการศึกษา ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Accidental Random Sampling โดยเก็บตัวอย่างเขตละ 80 คน รวม 240 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำไปสัมภาษณ์เยาวชนแรงงานที่ละเขตดังนี้

1. เขตบางขุนเทียนไปสัมภาษณ์เยาวชนแรงงานในเขตบางขุนเทียนเป็นแห่งแรก โดยสัมภาษณ์เยาวชนแรงงานตามถนนเอกชัยตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน - 30 พฤศจิกายน 2539 ได้สัมภาษณ์เยาวชนแรงงานจำนวนมากที่ไปรษณีย์เขตบางขุนเทียน เนื่องจากมีเยาวชนแรงงานมาส่งจดหมาย ธนาณัติ และสิ่งของให้กับครอบครัวที่ต่างจังหวัดทุกๆวันที่ 7 และวันที่ 22 ของเดือนซึ่งเป็นวันรับเงินเดือนของเยาวชนแรงงาน ได้สัมภาษณ์เยาวชนแรงงานครบ 80 คน
2. เขตอำเภออ้อมน้อย ในเขตนี้ได้สัมภาษณ์เยาวชนแรงงานตั้งแต่วันที่ 1 - 15 ธันวาคม 2539 ซึ่งเป็นช่วงที่มีงานเทศกาล งานรื่นเริง ในโอกาสวันหยุดจำนวนมากจึงสัมภาษณ์เยาวชนแรงงานได้ครบ 80 คนเร็วกว่าเขตแรก
3. เขตราษฎร์บูรณะ ผู้ศึกษาได้ติดต่ออาสาสมัครจากโครงการเพื่อชีวิตใหม่มาช่วยสัมภาษณ์เยาวชนแรงงานในช่วงวันที่ 1-30 ธันวาคม 2539

รวมได้ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งสิ้น 240 ชุด จากนั้นจึงมาทำการลงรหัส (Coding) และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยอาศัย แนวทางจากการตั้งคำถามของรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นเอาคำถามเฉพาะในเรื่องการปรับตัวทางสังคมและเรื่องที่เป็นวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้เข้าไปในแบบสอบถาม โดยแบ่งคำถามออกเป็น 8 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา ระยะเวลาการอยู่ในเมือง รายได้ ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในครอบครัว สร้างคำถามโดยยึดแนวคิดของ Rosenberg และ Halland , Landy และ Trumbo ประกอบด้วยคำถาม 6 ข้อ เพื่อวัดทัศนคติและความสัมพันธ์ในครอบครัว

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในงาน สร้างคำถามโดยใช้แนวคิดของ Ayllon และ Azrin , Festinger , Adam และ Pritchard เพื่อวัดความพึงพอใจในงาน ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับข่าวสารข้อมูล สร้างคำถามโดยใช้แนวคิดของ Shanon และ Weaver ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ เพื่อวัดปริมาณข่าวสารและความเข้าใจข่าวสารที่ได้รับก่อนย้ายถิ่น

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม สร้างคำถามโดยแนวคิดของ Cobb และ Jacobson ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ

ส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคม สร้างคำถามโดยใช้แนวคิดของ Hurlock ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ

ส่วนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนค่านิยม สร้างคำถามโดยใช้แนวคิดของ สนิท สมักรการ และสุภัตรา สุภาพ ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ เพื่อวัดค่านิยมเมือง และวัดค่านิยมไม่ดี

ส่วนที่ 8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติดและพฤติกรรมทางเพศ สร้างคำถามจาก สถานการณ์วิกฤตด้านยาเสพติดและพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนตามรายงานของ วิชา มหาคณ ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ เพื่อวัดพฤติกรรมการบริโภคสุรา การใช้ยาเสพติด และวัดพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนแรงงาน

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้เครื่องมือวัดการปรับตัวทางสังคมเป็นแบบสัมพัทธ์ความคิดเห็น แบบ Likert Scale ในคำถาม 6 ตอน คือ คำถามความพึงพอใจต่อครอบครัว การทำงาน การรับข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนทางสังคม การปรับตัวทางสังคม และการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต โดยแบ่งคำตอบเป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ/ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนคำถามอีก 2 ตอนคือข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเยาวชนแรงงานและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดและพฤติกรรมทางเพศเป็นคำถามให้เลือกตอบและคำถามปลายเปิด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSPC+ ประมวลผลข้อมูลและจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิจัย สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือ (Reliability Coefficient Alpha) เป็นการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรต่างๆ
2. การใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequencies) โดยระบุค่าข้อมูลเป็นร้อยละ สำหรับพรรณาลักษณะโดยทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Oneway Analysis of Variance) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม
4. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlations Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity)

ความเที่ยงตรงเป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือนั้นๆ สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัดหรือต้องการศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วนเพียงใด (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531) สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เกณฑ์การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งเป็นการหาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือกับสาระที่ต้องการศึกษาโดยการใช้การสร้างคำถามตามแนวคิดทฤษฎีที่กล่าวถึง ตัวแปรต่างๆของการปรับตัวทางสังคมและการปรับเปลี่ยนค่านิยม แล้วนำไปทดสอบกับ เยาวชนแรงงานที่เขตบางรัก หลังจากนั้นได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขคำถาม (Face Validity) อีกครั้งหนึ่ง

การทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัด (Reliability)

ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัด คือความสามารถของการวัดที่จะให้ผลของการวัดที่เหมือนกันหรือสอดคล้องกัน (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2531)

ในการหาค่าความเชื่อถือได้โดยการนำคำถามของตัวแปรต่างๆ แต่ละตัวมาทดสอบก่อน (Pretest) จำนวน 20 ชุด โดยทดสอบกับเยาวชนแรงงานที่ทำงานในเขตบางรัก ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2539 โดยการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงแล้วนำแต่ละตัวแปรมาทดสอบ

หาความเชื่อโดยประเมินด้วยคอมพิวเตอร์หาค่า reliability coefficient alpha เพื่อพิจารณาว่า ข้อมูลหรือคำตอบที่ได้รับมา มีความสอดคล้องกันภายในหรือไม่ โดยดูจากหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ค่าสหสัมพันธ์ของข้อความทั้งหมด (Corrected item total correlation) คือค่า สหสัมพันธ์ของคะแนนแต่ละข้อความกับคะแนนของข้อความทั้งหมด หลักจากนำเอาคะแนน ของข้อความคำถามนั้นๆ ออกไปจากคะแนนรวมแล้ว เมื่อพิจารณาโดยการเปรียบเทียบกับข้อ ความอื่นๆ แล้วมีค่าต่ำกว่าข้อความอื่นๆอย่างเห็นได้ชัด จะถือว่าข้อความนั้นขาดความสอดคล้อง กับข้อความที่เหลือของมาตรวัด นั้นๆ

จากการคำนวณทางสถิติพบว่า ข้อคำถามหลายข้อมีค่านี้น่ามาก (ต่ำสุด -.0473) จึงทำ การปรับข้อความในข้อคำถามเหล่านั้นเพื่อให้ข้อความกลมกลืนและสะดวกมากขึ้น ซึ่งเมื่อนำ แบบสอบถามที่ปรับแล้วไปใช้จริงค่า corrected item total correlation ของแต่ละคำถามมีค่าสูงขึ้น

2. ค่า alpha if item deleted คือค่าแสดงให้เห็นว่าถ้าตัดข้อความใดข้อความหนึ่งออกไปจะ ทำให้ค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปรนั้นๆ มีค่าเป็นเท่าใด ถ้าหากว่าทำให้ค่า coefficient alpha สูงขึ้น ก็จะต้องตัดข้อความนั้นออกไป

	ในการ Pretest	ในการทดสอบจริง
1. ความพึงพอใจในครอบครัว ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ	0.7289	0.7197
2. ความพึงพอใจในงาน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.8874	0.8187
3. การได้รับข่าวสารข้อมูล ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.7566	0.6720
4. การสนับสนุนทางสังคม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.7930	0.7501
5. การปรับตัวทางสังคม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.6950	0.7117
6. การปรับเปลี่ยนค่านิยม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.6590	0.5213